ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ"

București, Griviței 23

acordă ABONAȚILOR „UNIVERSULUI"

PREMII DIN OFICIU

în numerar și lozuri ale Loteriei Statului. Cadouri în obiecte. Despăgubiri moștenitorilor, oricare ar fi vârsta abonatului. Trageri generale lunare și speciale de premii cari nu se scad din capitalul asigurat. — Asigurări pe durată de plată foarte scurtă și chiar cu primă unică și cu plata în efecte la cursul nominal. — Asigurări cu plata DUBLĂ a capitalului asigurat. — Asigurare de zestre. — Asigurarea copiilor dela orice vârstă (chiar și dela naștere), cu un premiu din oficiu pentru studii, de 10.000 lei la 7 ani, alți 10.000 lei la 11 ani și 30.000 lei la 18 ani.

Se poate cere trecerea ratelor plătite dela o asigurare veche — chiar dacă nu e la curent — la o asigurare nouă — făcută în condițiunile sus arătate.

— CEREȚI INTREAGA SERIE DE PROSPECTE PENTRU ASIGURĂRILE SUS ARĂTATE —

Memento

Calendar

MIERCURI 6 NOEMVRIE

Ort, Pavel Mărturisitorul
Caș, Felix, Leonard
Prot. Leonard

*

Moartea lui Gheorghe Panu, ziarist și om politic (1910).

*

Răsăritul soarelui 7.1; Apusul soarelui 16.58.

FAPTE ȘI GANDURI DIN ALTE VREMI
6 Noemvrie

1882. S'a născut în comuna Binținți, lângă Orăștie aviatorul român **Aurel Vlaicu.** De mic copil, împreună cu fratele său Ion se ocupa cu fel de fel de mașinării făcute după închipuirea sa. Într'o zi a făcut o mașină din humă și după ce a terminat-o îi spuse fratelui său: „Pe aici băgăm focul, dincoace fluieră și colea au să se învârtească roțile". Asta a fost cea dintâi mașină ieșită din mâna lui Nu după multă vreme a făcut o mașină de trecrat, toată din lemn, și legându-i o curea de tocilă, a pus pe fratele său s'o învârtească, adunându-se în jurul lor multă lume.

După câtva timp Aurel Vlaicu plecă la Orăștie, unde făcu 4 clase primare și 6 gimnaziale. Tatăl său avea de gând să-l facă „popă" dar el nu voia în ruptul capului, spunându-i că mai bine se aruncă în Mureș decât să fie popă. El nu fugea însă de frumoasa misiune a preoției, ci era mânat de înclinarea sa lăuntrică, de a deveni sburător pe aripi de vânturi. In acest scop plecă el să studieze la Budapesta și în Germania Intors în țară, după ce-și termină studiile, veni în București și în arsenalele armatei își construește avionul său, fiind primit aci în urma recomandației făcute de poetul Octavian Goga. După câteva luni de exerciții de sboruri își puse în gând să treacă munții Carpați pentru a-și vedea frații săi de dincolo. Plecând în sbor este nevoit să ateriseze la Buda, lângă Ploești, aproape de km. 13. De acolo încercă el să se ridice de 3 ori și cu mare greutate își luă sborul, dar peste câteva minute se prăbuși la Bănești-Prahova, făcându-se tot una cu pământul.

Era ziua de 31 August 1913 și cu sfârșitul lunii se termină și viața aviatorului român Aurel Vlaicu.

Serviciile lui prețioase aduse armatei noastre în timpul campaniei din Bulgaria, în 1913, vor rămâne înscrise pentru totdeauna în istoria acestui război.

Rămășițele avionului său stau de strajă la Muzeul militar, iar rămășițele lui se odihnesc în cimitirul militar din București, din cartierul Bellu.

GEORGE DINCĂ

Radio

EMISIUNI IN LIMBA ROMANĂ ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

17.30: DUNAREA (345.4 m.) *și VISTULA (Bremen II). 1339 m.*

17.55: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. și 25.51 m. în fiecare Sâmbătă).

18.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. și 25.51 m.).

18.45—19: DUNAREA (345,4 m.) 922 kHz *VISTULA* (Bremen II) 1339 m.

19.50: TIRANA (49.30m.) afară de Duminică.

21.35: BELGRAD (49,18m.)

22.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 16.84 m., 19.70 m., 25.40 m., 31,15 m., 41.55 m., 221 m și 263 m.).

22.40 : DAVENTRY (30,96 m.- 49.59 m.-41,49 m.)

MIERCURI, 6 OCTOMBRIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ:

7: ORA DIMINEȚII.

13.30: Ora; Cota apelor Dunării și a barei Sulina; Informații artistice și sportive.

13.45: Concert de prânz, Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga: Uvertură la „Nevestele vesele" de Otto Nicolai; Trubadurul, suită medievală de Amadei.

14.10: Radio-jurnal (II).

14.30: Continuaca concertului Orchestrei Radio: voce: Alex. Grozuță: Ți-am adus mânio cercei de Monția (voce: Alex. Grozuță); Doina lui Barbu Lăutarul de Monția (voce: Alex. Grozuță); Jocuri românești de Paul Constantinescu; Gândul meu s'a dumitale de Monția (voce: Alex. Grozuță); Steluța de Florescu (voce Alex. Grozuță); Foaie verde pup de crin de Brediceanu (voce: Alex. Grozuță); Bagatelă de Scărlătescu-Rogalski.

15: Radio-jurnal (III); Jurnal cultural.

18: ORA COPIILOR: „A VENIT TOAMNA COPII", scenariu radiofonic de At. Mitric, muzica de prof. Nicolae Oancea, Sezătoarea: „Scoalei primare de fete No. 30" de sub direcția D-nei Maria Devechi; conducerea muzicală D-na Maria Marinescu.

19: Ora; Concertul orchestrei Costică Tandin: Am să te uit, o știu prea bine, romanță veche La Jii murgule la Jii și Mărioară dela Galați; Vals din „Voevodul Țiganilor" de Joh. Strauss; Bucureasca ca la Vâlcea, horă și sârbă; Serenadă de Liliana Delescu; La fereastra cu zorele, romanță de Popescu Pepu și Jocurile Călușarilor; O noapte în Havana, tango de Liliana Delescu; Selecțiuni din „Văduva veselă" de Frantz Lehar; Îți mai aduci aminte, doamnă, romanță de Ionel Fernic; Arii naționale.

20: Radio-jurnal (IV).

20.20: Gabriel Năruja: voce: Lieduri.

20.45: Legiunea, concepție de viață de Prof. Traian Brăileanu, Ministru Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

21.05: Cuvânt introductiv.

21.10: Concertul Simfonic al Orchestrei Filarmonicei, dirij. de Alfred Alessandrescu (transmisie dela Ateneul Român):: Simfonia I-a în mi bemol major de George Enescu.

21.50: Radio-jurnal (V); Sport.

22.10: Continuarea concertului simfonic: Richard Wagner: a) Farmecul Vinerei Mari din „Parsifal" (solo voce: Petre Ștefănescu Goangă); b) Preludiu și Moartea Isoldei din „Tristan și Isolda"; c) Despărțirea lui Wotan și Vraja focului din „Walkiria" voce: Petre Ștefănescu-Goangă).

22.55: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană.

23.15: Muzică ușoară (discuri): Cântecul de seară al păsărelei de Derksen și Deșteptarea florilor de primăvară de Löher; Melodie de Engelberger (voce: Trude Hesterberg).

23.20: Jurnal pentru străinătate în limba engleză.

Joi, 7 Noembrie

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ:

7: ORA DIMINEȚII.

13.30: Ora; Cota apelor Dunării și a barei Sulina; Informații artistice și sportive.

13.45: Concert de prânz, Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga: Uvertură la „Nevestele vesele" de Otto Nicolai; Trubadurul, suită medievală de Amadei.

14.10: Radio-jurnal (II).

14.30: Continuaca concertului Orchestrei Radio: voce: Alex. Grozuță: Ți-am adus mânio cercei de Monția (voce: Alex. Grozuță); Doina lui Barbu Lăutarul de Monția (voce: Alex. Grozuță); Jocuri românești de Paul Constantinescu; Gândul meu s'a dumitale de Monția (voce: Alex. Grozuță); Steluța de Florescu (voce Alex. Grozuță); Foaie verde pup de crin de Brediceanu (voce: Alex. Grozuță); Bagatelă de Scărlătescu-Rogalski.

15: Radio-jurnal (III); Jurnal cultural.

18: ORA COPIILOR: „A VENIT TOAMNA COPII", scenariu radiofonic de At. Mitric, muzica de prof. Nicolae Oancea, Sezătoarea: „Scoalei primare de fete No. 30" de sub direcția D-nei Maria Devechi; conducerea muzicală D-na Maria Marinescu.

19: Ora; Concertul orchestrei Costică Tandin: Am să te uit, o știu prea bine, romanță veche La Jii murgule la Jii și Mărioară dela Galați; Vals din „Voevodul Țiganilor" de Joh. Strauss; Bucureasca ca la Vâlcea, horă și sârbă; Serenadă de Liliana Delescu; La fereastra cu zorele, romanță de Popescu Pepu și Jocurile Călușarilor; O noapte în Havana, tango de Liliana Delescu; Selecțiuni din „Văduva veselă" de Frantz Lehar; Îți mai aduci aminte, doamnă, romanță de Ionel Fernic; Arii naționale.

20: Radio-jurnal (IV).

20.20: Gabriel Năruja: voce: Lieduri.

20.45: Legiunea, concepție de viață de Prof. Traian Brăileanu, Ministru Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

21.05: Cuvânt introductiv.

21.10: Concertul Simfonic al Orchestrei Filarmonicei, dirij. de Alfred Alessandrescu (transmisie dela Ateneul Român):: Simfonia I-a în mi bemol major de George Enescu.

21.50: Radio-jurnal (V); Sport.

22.10: Continuarea concertului simfonic: Richard Wagner: a) Farmecul Vinerei Mari din „Parsifal" (solo voce: Petre Ștefănescu Goangă); b) Preludiu și Moartea Isoldei din „Tristan și Isolda"; c) Despărțirea lui Wotan și Vraja focului din „Walkiria" voce: Petre Ștefănescu-Goangă).

22.55: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană.

23.15: Muzică ușoară (discuri): Cântecul de seară al păsărelei de Derksen și Deșteptarea florilor de primăvară de Löher; Melodie de Engelberger (voce: Trude Hesterberg).

23.20: Jurnal pentru străinătate în limba engleză.

DELA MIȘCAREA LEGIONARĂ

Comandamentul legionar al „Materiilor Prime" roagă pe toți acei cari posedă atât în București, cât și în provincie, terenuri împrejmuite pe cari se găsesc adăposturi, magazii cât și prăvălii bune pentru depozitare de materiale și doresc să le pună la dispoziția „Bătăliei Materiilor Prime", gratuit sau contra plată, să comunice Comandamentului în str. Cobălcescu No. 41 (telefon 3.47.51) adresa terenului, magaziei sau prăvăliei, adresa proprietarului și condițiunile de închiriere.

CRONICA SPORTURILOR

FOOT-BALL

A ȘAPTEA ETAPĂ DIVIZIONARĂ S'A SOLDAT CU REZULTATE STRÂNSE

Echipele bucureștene neinvinse. — Mica a obținut o nouă victorie, iar brăila pe prima. — Arbitrii, cu o excepție, n'au corespuns

Cea de a șaptea etapă a diviziei naționale A a fost caracterizată prin rezultatele strânse cu care s'a soldat. De remarcat că nici una din echipele bucureștene n'a fost invinsă, singura care a terminat la egalitate fiind Venus. Ceeace a dominat puternic această etapă a fost arbitrajul slab. Singura excepție a făcut-o arbitrajul dela Brăila.

Rezultatele înregistrate sunt în general normale. Mica jucând pe teren propriu a obținut o nouă victorie învingând Ripensia. Unirea Tricolor continând seria succeselor a dispus și de Craiova consolidându-și astfel poziția de fruntașe a clasamentului.

Insfârșit prezentând o echipă modificată F. C. Brăila a reușit prima victorie din actualul campionat. La Bucure.ti, Rapid și Sp. Studențesc au înregistrat victori grele în care aportul arbitrilor a fost hotărîtor.

GLORIA A FOST INVINSA PE NEDREPT

Unul din jocurile din Capitală s'a desfășurat pe teremul Venus și s'a soldat cu victoria Sportului Studențesc asupra Gloriei. Oaspeții au fost nedreptățiți, întrucât n'au meritat înfrângerea. Au înscris un punct perfect valabil pe care însă nu l-a acordat arbitrul. Universitarii s'au prezentat mai slab decât de obiceiu, în timp ce arădenii au lăsat o impresie frumoasă în primul lor joc la București.

RAPID N'A INSISTAT PREA MULT DAR A INVINS

Cealaltă partidă disputată în Capitală între Rapid și F. C. Ploești a însemnat o victorie strânsă a bucureștenilor. Oaspeții care în ultimul timp înregistrează rezultate slabe, au reușit să se reabiliteze. Feroviarii n'au luat lucrurile în serios și au fost la un punct de înfrângere. Când au forțat însă și-au revenit și au refăcut din terenul pierdut. Și aci intervenția arbitrajului a fost în favoarea echipei bucureștene.

UNIREA TRICOLOR DIN NOU INVINGATOARE

La Craiova, *Unirea Tricolor a obținut o nouă victorie consolidându-și situația de fruntașe a clasamentului. Gazdele n'au fost inferiori bucureștenilor, și se pare că arbitrul a fluerat după trecerea timpului reglementar. In orice caz Unirea Tricolor a dovedit că este una din formațiile cu cea mai constantă formă și că cu greu va putea fi învinsă în actualul campionat.*

VENUS LA EGALITATE CU U. D. R.

La Reșița *campionii naționali n'au putut obține decât un rezultat de egalitate în fața lui U. D. R. Venus a dominat în special în partea doua a jocului, dar gazdele și-au constituit o apărare ermetică prin care nu s'a putu ttrece. U. D. R. are însă scuza că o bună parte din timp a jucat numai în zece oameni.*

MICA A INVINS ȘI PE RIPENSIA

La Brad *formațiunea locală Mica a dispus de Ripensia, confirmând astfel rezultatele bune obținute până acum.*

Mica se afirmă ca una din echipele cu pretenții în actualul campionat.

Ripensia a prezentat o formație lipsită de servicilie lui Marcu și s'a resimțit.

F. C. BRAILA A OBTINUT PRIMA VICTORIE

La Brăila *echipa locală a obținut prima victorie din acest sezon, în dauna Universității. Brăilenii cu o echipă întărită s'au prezentat mai bine decât i ntrecut. Interesant de semnalat este însă că toate punctele au fost înscrise de mijlocași. Universitatea n'a fost totuși inferioară adversarilor și ar fi meritat un rezultat de egalitate.*

O întâlnire București-Milano în luna Mai

Mai multe jocuri „școală"

Programul internațional al footballului nostru este foarte sărac pentru anul viitor.

Și cum e foarte greu de organizat matchuri internaționale cu echipele naționale, F. R. F. A. s'a gândit să organizeze matchuri interorase.

Ele s'ar incadra într'un program mai vast de „matchuri-școală".

Prima întâlnire, la care se gândește F. R. F. A., este una București-Milano. Data ar fi aleasă între 11 și 18 Maiu, când „squadra azzurra" joacă consecutiv cu Spania și Germania și deci campionatul este întrerupt.

Se preconizează deasemenea aducerea în țară a selecționatelor principalelor orașe germane cum sunt München, Nurenberg și Viena.

Rezultatul jocurilor din divizia națională B de Duminică

SERIA I-a

ARAD: C.F.R.—Crișana C.F.R. 3—1 (1—1).

Au marcat: Nicușor (2), Wovak (pr. poartă) resp. Grigorescu.

TIMIȘOARA: Chinezul—Vulturii 4-0 (2-0).

Au înscris: Sklenarik, Nacsa, Bajusz și Gapo.

TIMIȘOARA: Politechnica — S.S.M.R. 4-1 (2-0).

Au marcat: Militescu (4) și Plavostiak.

T.-SEVERIN: C.F.R.—C.A.M.T. 3-3 (3-2).

Au înscris: Ludwig (2) și Szilard, resp. Galgsezy (3).

SERIA II-a

PETROȘANI: Jiul—C.F.R. (Simeria) 5-0 (2-0).

Au înscris: Farkas (2), Vâjdea, Hutzel, Mihai (pr. poartă).

C. TURZII: Ind. Sârmei — Metalosport 3-1 (1-1).

Au marcat: Mari, Vultan și Mureșan resp. Scheiber.

LUPENI: Minerul—Cimentul. Forfait Cimentul.

BRAȘOV: A.C.F.R.—Vitrometru 2-2 (0-0).

Au marcat: Zelenak și Remus, resp. Ruzst și Tellmann.

SERIA III-a

BUCUREȘTI: Fr. Româna — Juventus 2-1 (0-0).

Au marcat: Zilotti și Nicolae resp. Berbeacă.

PLOEȘTI: Prahova—At. Tătărași 4-2 (1-0).

Au înscris: Antonescu (2), Atanasiu și Bărbulescu, resp. Astenovici și Bârsan.

GALAȚI: Olympia — D.V.A. 3-2 (2-1).

Au marcat: Cuedan (2) și Crăciunescu resp. Vanea și Boncan.

CONSTANȚA: A. S. Constanța — Turda 4-2 (2-1).

Au înscris: Ferentz (2), Anghel, Amărică, resp. Blejan și Beldiman.

Nou record mondial de marș

Colonia, 4 (Rador). — Mărșăluitorul german, Griettner, originar din Colonia, care de curând a stabilit un record mondial la 20 kilometri marș, a încercat ieri, și a reușit, să stabilească un nou record mondial de marș pe distanța de 30 kilometri.

Deși timpul nu era prielnic el a realizat pe pista stadionului orașului timpul record de 2 ore, 32 minute, 06 secunde.

Cu acest timp n'a bătut numai vechiul record mondial al letonului Dahlinsch de 2 ore, 37 min., 06 secunde dar chiar performanța aceluia de 2 ore, 33 minute, 09 secunde prin care își ameliorase recordul mondial în Septembrie 1939, dar care nu fusese încă omologată.

Pornind în cursă el s'a detașat dela kilometrul al X-lea și tot timpul n'a mai fost ajuns de nici un concurent. Timpurile intermediare înscrise sunt:

5 kilometri: 24 min, 55 sec.
10 kilometri: 50 minute
15 kilometri: 1:14:00.
20 kilometri: 1:37:00.
25 kilometri: 2:04:09.
30 kilometri: 2:32:06.

Campionul german la 10 klm. a realizat la 20 km. marș timpul: 1 oră, 37 min., 36,2 secunde.

Când primește d. Manole Stroici

D. Manole Stroici, Șeful Sportului Românesc, a fixat următoarele zile de primire:

Marți, între 12 și 13
Sâmbătă, între 9 și 10

Acest orar va fi valabil până la 1 Decembrie a. c. când e probabil ca lucrările pregătitoare ale Organizării Sportului Românesc, pe noile sale baze, să scadă în intensitate, d. M. Stroici urmând a beneficia de mai mult timp liber pentru a lua contact cu reprezentanții cluburilor și asociațiilor sportive.

Marcu (Ripensia) a plecat în Ungaria

Din formația Ripensiei, care a pierdut la Brad în fața „Micii", a lipsit Marcu.

Se pare că absența lui Marcu este datorată unor cauze mult mai grave decât o indispoziție de moment.

Intr'adevăr s'a svonit că Marksteiner a plecat... la Budapesta sau Oradea.

La Oradea ar juca la „C.A.O." iar dacă a plecat la Budapesta înseamnă că tratativele duse cu „Gamma F. C." au fost încheiate cu un acord.

„Gheorghe Șincai"

Conferința d-lui Vasile Stoica, ministru plenipotențiar

D. Vasile Stoica, ministru plenipotențiar, a rostit la Radio, o conferință despre Gheorghe Șincai. D-sa a spus:

S'au împlinit la 2 Noembrie, 124 le ani de când la Sinea în județul Abany din Ungaria actuală, departe de neamul său și de pământul românesc, în casa contelui ungur Vass care-l prețuia, s'a stins unul din acei mari cărturari transilvăneni, a căror activitate formează temelia conștiinței noastre naționale: autorul „Cronicei Românilor", Gheorghe Șincai. Astăzi mai mult decât altădată, e o necesitate sufletească să ne aducem aminte de dânsul.

Născut la Șamșud, aproape de Târgu-Mureș, însă dintr'o familie originară din Șinca Țării Oltului, purta în vinele sale sângele de ostean îndărătnic al vechei boerimi făgărășene un frate al său, Ioan căpitan în regimentul de grăniceri din Țara Oltului, a căzut ca un viteaz pe Rin în 1795.

Sânge de ostaș moștenise și de la mama sa: bunicul său, Niculaie Grecul, fusese în tabăra revoluționară a lui Francisc Rakoczy, unde se găseau și românii lui Grigore Pintea, iar în 1708 trecuse în tabăra oștilor imperiale unde fu căpitan. Temperament de militar a rămas și Gheorghe Șincai întreaga sa viață harnic la muncă, aspru cu lumea și cu sine însuși, credincios amicilor, devotat până la sacrificiul suprem neamului său, necruțător și dârz cu adversarii neleali. Acest caracter ne explică frământările prin cari a trebuit să treacă în cei 62 de ani ai vieții sale.

In 1773, deci în etate de 19 ani, sosi la Blaj, unde fu însărcinat de episcopul Grigore Maior, el însuși cărturar distins, ieșit din școlile Romei, cu cursurile de retorică și poetică.

Șincai, încă în 1773, ceru să fie primit în ordinul călugăresc al Bazilitanilor, în care se găsea și Petru Maior. In anul următor însă, atât dânsul cât și Petru Maior fură trimiși la Roma, la colegiul „de Propaganda Fide", unde stete până în 1779 când își termină studiile deodată cu colegul său.

Ce-au însemnat pentru Șincai, după studiile și conversațiunile lui din Blaj, acești 5 ani în Roma monumentelor imperiale, a archivelor și a bibliotecilor, este ușor de înțeles. A scotocit documente, a consultat cărți, a discutat cu erudiții academiilor papale, a strâns o parte din acel uimitor de bogat material pe care și-a întemeiat apoi marea sa lucrare istorică.

In 1779 este în Viena, în seminarul Santa Barbara, al cărui prefect de studii e Samuil Micu. Duce aceeași viață de studii și cercetări, publicând chiar împreună cu Micu gramatica intitulată „Elementa Linguae Daco-Romanae".

In 1782 îl găsim în Blaj ca director general al școlilor românești din Transilvania, în care calitate rămâne 12 ani, contribuind cu toată pasiunea la crearea învățământului românesc în Transilvania, întemeind școli, scriind manuale, dând îndrumări învățătorilor.

Parte activă la revoluțiunea lui Horia n'a luat. Când însă în 1791, șapte ani după înfrângerea ei și la doi ani după izbucnirea marei revoluțiuni franceze, românii transilvăneni au prezentat Dietei din Cluj și împăratului din Viena celebrul memoriu, numit mai târziu „Supplex Libellus Valachorum" prin care pretindeau drepturi omenești și cetățenești față de opresiunea ungurească, iar acest memoriu a fost combătut de istoricul sas Eder, Șincai răspunse acestuia și adversarilor neamului său cu un memoriu așa de documentat și energic încât cenzura transilvăneană interzice publicarea lui.

Conflicte cu Episcopul Ioan Bob, acuzațiuni de propagandă revoluționară, cari îl duseră chiar la temnița din Aiud, obligară pe Șincai în 1794 să părăsească postul de director al școlilor și să-și caute adăpost, ca profesor particular la familia Contelui Daniil Vas. In 1803 apoi, expirându-i angajamentul se stabili în Buda, unde cercurile erudiților istorici îl prețuiau și unde obținând postul de „corector al cărților" la „Crăiasa Tipografia", avut în 1805 și 1806 camarad de lucru pe Samuil Micu, iar apoi în 1809 pe Petru Maior, în calitate de „revizor al cărților acelei tipografii.

Dela 1809 până la moartea sa în 2 Noembrie 1816, Șincai trăi în mare parte la foștii săi elevi, recunoscătorii fii ai Contelui Vass, în Sinea, Albanj din Ungaria, lucrând în tot acest răstimp cu nepotolită râvnă la „Cronica" sa, din care în 1807, 1808 și 1809 tipărise câteva părți, „Mă ocrotesc — zice el prin 1811 — la feciorii Comitelui Daniil Vas cel bătrân, ca la niște ucenici ai mei, până voi săvârși munca aceasta pentru folosul românilor". Din când în când își întrerupse munca: în 1811 petrecu câtva timp în Oradea, iar în 1812 se duse la Blaj și Alba Iulia.

Această ultimă călătorie o făcu pentru a obține permisiunea de a-și tipări în Transilvania „Cronica" sa, sau măcar versiunea latină pe care o preparase.

Atunci s'a întâmplat că, întrebat de clericii din Blaj cari îi văzuseră în dăsagi o care mare, de ce poartă atâta sarcină în spate, le-a răspuns: „Acesta este fătul meu, care în viitor îmi va aduce glorie; dacă nu mi-a fost rușine să-l fac, n'are să-mi fie rușine nici să-l port".

Stăruințele lui pentru a obține aprobarea cenzurii ungurești din Transilvania n'au reușit. După recensiunea episcopului ungur de Alba Iulia, Martonffy, tipărirea a fost interzisă, lucrarea a fost confiscată, iar cenzorul ungur. afirmativ, s'a pronunțat scurt: „Opus igne, author pasibulo dignus", „Lucrarea merită să fie pusă în foc iar autorul ei în spânzurătoare".

Reîntors la Sinea în Ungaria, Șincai își închise ochii și-și dobândi mult meritata odihnă, după lungile lui pribegii, în 2 Noembrie 1816, la curtea conților Vass, în etate de 62 de ani.

Două idei călăuzesc activitatea sa și în special opera sa istorică:

1. — dovedirea originei noastre române prin arătarea înlănțuirii evenimentelor și prin arătarea caracterului latin al limbei noastre și

2. — afirmarea unității poporului românesc împărțit pe atunci sub patru domnii diferite.

Cronica sa (care ne-a rămas în manuscrise și care, după îndelungate rătăciri abia în 1852 a putut cunoaște lumina tiparului) nu se rezumă la anumite epoci, ci, într'o formă cronologică, în felul analelor române, arată an de an evoluțiunea poporului nostru dea cucerirea Daciei până la 1739, bazându-se pe toate documentele și studiile, pe cari știința de până atunci și Șincai personal le-au putut scoate la iveală, și insistând pas de pas asupra caracterului latin al neamului și asupra drepturilor lui la pământul ce ocupă.

Aducându-ne aminte astăzi de Gheorghe Șincai, ne gândim totodată la caracterul său care n'a vrut să știe ce este odihna, n'a acceptat nici o transacțiune, nu s'a recunoscut niciodată înfrânt, ci dârz și neînfricat a propovăduit credința în unitatea și puterile neamului său și necesitatea inexorabilă a luptei pentru libertatea și unirea lui.

Aceasta este calea, care, dincolo de contingențele momentane, duce o națiune la marea, la definitiva sa victorie.

GERMANII DIN DOBROGEA CARE NE PĂRĂSESC

(Urmare din pag. I-a)

bucurat de binefacerile civilizației.

In această chestiune, iată ce a scris în ziarul „Dobrogea jună" din Constanța, din 17 Aprilie 1940, d. Emanoil Kreis, protopopul romano-catolic din Dobrogea:

„Fericită a fost alipirea Dobrogei de Regatul vechiu, pentru coloniștii germani, căci de acuma încolo au putut lua contact mai întâiu cu elementul românesc, cu care colonistul german a observat imediat că poate trăi în pace și cu folos.

Caracterul blând al Românului se potrivește de minune cu caracterul liniștit și prudent al Germanului dobrogean.

Astăzi Germanii din Dobrogea sunt mândri de a fi cetățeni ai României Mari...

Populația germană dobrogeană n'a putut să se plângă niciodată de lipsa exercitării cultului ei.

Conștiința religioasă a fost și este respectată de autoritățile românești și aceasta cu cea mai mare atențiune.

Deasemenea și limba germană se predă regulat în toate comunele cu o populație de origină etnică germană.

Autoritățile române sunt întotdeauna dispuse să rezolve în mod echitabil orice cerere pentru cultura poporului.

Germanii dobrogeni au înțeles toate acestea și s'au arătat întotdeauna cetățeni loiali, cinstiți și disciplinați.

Germanii dobrogeni, conștienți de libertatea absolută în orice privință, de un traiu bun ca nicăeri altundeva, legați de ogoarele lor, de mormintele strămoșilor lor, de bunele sentimente ale guvernului român, își vor face datoria lor față de patrie și Tron în orice împrejurare".

Iată o mărturie care subliniază politica noastră în materie de minorități.

De acelaș regim s'au bucurat și se bucură, atât germanii, cât și maghiarii și celelalte elemente minoritare din teritoriile românești alipite. Noi am salvat pe Svabii din Satu Mare de a fi complet maghiarizați, pe când astăzi, după trecerea lor sub dominația maghiară, ei sunt iarăși expuși să fie desnaționalizați.

Și pe când românii din teritoriul Transilvaniei cedate Ungariei, suferă cele mai cumplite persecuții, maghiarii din România continuă să se bucure de un regim civilizat, de drepturi și libertăți...

R. S.

Românizarea vieții economice

(Urmare din pag. I-a)

să armonizeze interesele celor ce vând, cu ale celor ce cumpără.

Greșala ce s'a făcut în toate ramurile administrației publice, s'a făcut și în ramura comercială: schimbările de metode, de sisteme și de programe erau tot atât de dese cași schimbările de persoane. Legi, regulamente, taxe, dispoziții etc. se modificau dela o zi la alta, fără să se țină seama de faptul că în domeniul economic, certitudinea stabilității dau oamenilor de muncă posibilitatea de a lucra temeinic în spiritul continuității fără de care nimic nu se poate consolida.

Am arătat și în alte rânduri că măsurile referitoare la producția și circulația mărfurilor, la organizarea vieții de breaslă, la ridicarea nivelului moral al comerțului și industriei, la întocmirea legilor cu caracter economic și social, își au rodirea lor folositoare numai dacă ele sunt îndreptate pe drumul durabilității, excluzând haosul legislativ și contrazicerile ce încurcă atât de mult buna rânduială.

Până acum am rezolvat numai cu vorbe problema pregătirii și susținerii elementului românesc în industrie și în comerț.

E timpul ca faptele să ia locul vorbelor și ținând seama de interesele generale ale colectivității, ținând seama de imperativele vieții economice în aceste vremuri de adâncă frământare, să fie începută cu perseverență operă constructivă, pe drumul muncii, al legalității, al cinstei și al omeniei, pe drumul tradiției românești, care, cerând ceea ce i se cuvine, nu încalcă drepturile nimănui.

V.

Un fioros asasinat la Buzău

Farmacistul Dumitru Ianculescu a fost ucis cu lovituri de cuțit și jefuit

Buzău, 4 Noembrie

Duminecă noaptea a fost înregistrat în orașul nostru un monstruos asasinat.

Farmacistul Dumitru Ianculescu, un om destul de bogat și cu întinse relațiuni, a fost ucis în chip cât se poate de sălbatec.

Dumitru Ianculescu, proprietarul unei vechi și cunoscute farmacii din orașul nostru, era un om foarte curios și afemeiat, deși avea 62 de ani. Soția sa trăia separat. Făcând parte din vechii naționaliști, a activat în partidul Goga, iar de curând își concediase asistenta, care era evreică. Până la angajarea alteia, pentru care fă-cuse deja publicații în ziare, își conducea singur treburile, la farmacia din strada Al. Marghiloman. In lipsa sa de acasă nu răspundea decât o fetiță de serviciu.

Duminică toată ziua, Dumitru Ianculescu a lipsit de acasă. Când s'a întors acasă nu se știe.

Luni dimineață, fata de serviciu văzând că stăpânul său nu dă semne de viață, a clocănit la ușă, dar nu i s'a răspuns. Bănuind că a venit târziu acasă, și-a văzut de treburi. Cum însă nici până la ora 10 nu dădea semne de viață, a anunțat pe soția acestuia, care locuia în strada Carol. Venind la farmacie, d-na Ianculescu și-a dat seama că este o crimă și a anunțat imediat poliția.

La fața locului au sosit d-nii: procuror Gh. Rădulescu, judele instructor Traian Macarie, Alexandru Mirea, șeful poliției, N. Cocuță, comisar de serviciu și d-rii Panaitescu și Chelaru, dela serviciul sanitar al orașului.

Pătrunzând în camera de dormit, au dat peste cadavrul lui Ianculescu, care era cu fața în jos, într'o baltă de sânge. El primise în partea stângă a feții mai multe lovituri de cuțit, mai multe răni la cap și beregata tăiată. De aci rezultă că Dumitru Ianculescu a fost asasinat în momentul când a venit acasă. Asasinul a intrat de vreme în casă, iar în momentul când Ianculescu a pătruns în casă, l-a aplicat o lovitură în partea stângă a maxilarului, din care cauză l-a sărit din gură și placa, apoi i-a tăiat beregata.

A urmat apoi jaful, pentru că farmacistul era om de mai multe milioane. Asasinul, cu cheile luate din buzunarul victimei, a prădat una din cele două casse de bani, pe cari le avea în localul farmaciei. Soția, care păstra cel de al doilea rând de chei, a constatat că din cea de a doua cassă de bani nu lipseste nimic.

Curios e faptul că victima avea asupra sa un ceas de aur cu brățară de aur și că nu i-a fost furat. In buzunarul hainei a fost găsită fotografia unei domnișoare din localitate, cu care victima întreținea raporturi amoroase.

Victima era în pardesiu și cu ghetele murdare, amănunt care dovedește că nu poate fi vorba de o sinucidere, cu toate că ușile au fost găsite încuiate pe dinăuntru. Geamul însă dela dormitor a fost găsit spart, așa că asasinul a încuiat ușa fiiind afară, însă prin spărtura geamului.

Fata de serviciu, care a fost audiată la poliție, a declarat că la stăpânul său veneau adesea femei, mai ales noaptea.

Din raportul medicului legist și din acela al anchetatorilor, se vede că este vorba de un asasin dibaci.

xxXXxx

Intâmplări din Capitală

Incercare de sinucidere

Luni seară a încercat să se sinucidă soldatul jandarm Trasapciuc Petre.

La el s'a găsit o scrisoare în care arată că vrea să se sinucidă pentru că soția sa a rămas în com. Vadul Rașcu, jud. Soroca.

ATENEUL ROMÂN

Recitalul de pian Wilhelm Kempff

Recitalul pianistului german Wilhelm Kempff ținut Sâmbătă seara în sala Ateneului, a însemnat o nouă biruință a acestui mare artist precum și un pas înainte a publicului muzical în ceea ce privește înțelegerea muzicei adevărate. Și credem a nu exagera când facem astfel de aserțiuni, dat fiind că, programul, așa cum a fost alcătuit, nu era făcut să obție „efecte" imediate", prin speculerea unor anumite înclinații ale unui anumit public snob și cosmopolit care umplea odinioară sălile de concert. Pe de o parte, sobrietatea în alcătuirea programului și executarea lui, pe de altă parte înțelegerea publicului, care a știut să vină la concert, cu reculegerea cerută la săvârșirea unei taine.

Începută în polifonia savantă dar simplă a două preludii și a unei fugi din Wohltemperiertes Klavier a lui Bach, în cari, dela început, maestrul a pus în valoare o incomparabilă varietate de sonorități, pentru a da fiecărei voci individualitate, conturată printr'o suită engleză de acelaș autor (cea de sol minor) în care s'au relevat mai cu seamă sarabanda, gavota și giga, prima parte a concertului s'a terminat cu două sonate prea puțin cunoscute. Sonata în fa major op 54 de Beethoven și sonata în la minor op 143 de Schubert, cea din urmă de proporții mari, în care perfecțiunea formei lasă câte odată de dorit cuprinzând însă giuvaeruri de inspirație muzicală. Interpretarea lui Kempff a fost dusă până la maximum de sensibilitate și limpezime. Partea a doua, compusă din primele trei Scherzo-uri de Chopin, ne-a înfățișat un interpret pasionat, plin de căldură, de multe ori frenetic, vibrând de emoție lirică. Și credem că se poate spune cu această ocazie, chiar dacă poate au mai spus-o și alții, că din arta lui Kempff se revarsă în sufletul ascultătorilor atâta limpezime sufletească, încât te simți, ascultându-l, mai bun și pleci dela concert cum ai pleca dintr'un sanctuar, cu sufletul ușor, purificat. Prin aceasta, arta lui are superioritate asupra majorității pianiștilor mari contimporani și este pe linia marilor prefaceri sociale și morale pe cari le trăim.

Publicul bucureștean a înțeles acest lucru, răsplătind pe concertist cu aplauze izvorâte din inimă, iar acesta a răspuns entuziasmului general prin numeroase bisuri.

— interim —

Un transport de 300 emigranți turci din Dobrogea

*Constan